

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 109/25

Luksemburgā, 2025. gada 4. septembrī

Tiesas spriedums lietā C-305/22 | C.J. (Soda izpilde saskaņā ar EAO)

Tiesu iestāde nevar atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi un pati uzņemties izpildīt sodu bez valsts, kas izdevusi šo orderi, piekrišanas

Bez šādas piekrišanas spriedumu pasludinājusī valsts var saglabāt spēkā Eiropas apcietināšanas orderi un pati izpildīt sodu savā teritorijā

Eiropas apcietināšanas orderis ir vienkāršota Savienības tiesībās paredzēta tiesas procedūra¹, kas ļauj apcietināt personu dalībvalstī, kurā tā atrodas, un šo personu nodot dalībvalstij, kura izdevusi orderi, lai pret šo personu tur varētu veikt kriminālvajāšanu vai lai tā tur izciestu tai piespriesto sodu. Šajā jomā savstarpējas uzticēšanās un savstarpējas atzīšanas principi ir tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās pamatā un nostiprina būtisku noteikumu: dalībvalstīm jāizpilda ikviens Eiropas apcietināšanas orderis. Tā neizpilde ir pieļaujama tikai izņēmuma kārtā. Šajā spriedumā Tiesa skaidro, kādēļ Eiropas apcietināšanas ordera neizpilde, lai izpildītu sodu valstī, kurā dzīvo persona, attiecībā uz kuru tas izdots, ir spēkā tikai tad, ja izpildes tiesu iestāde ievēro citā Savienības tiesību aktā paredzētos nosacījumus un procedūru saistībā ar notiesājoša sprieduma atzīšanu un minētā soda izpildes uzņemšanos.

2017. gadā Bukarestes apelācijas tiesa kādu Rumānijas pilsoni notiesāja ar brīvības atņemšanas sodu, kas kļuva galīgs 2020. gada 10. novembrī. 2020. gada 25. novembrī šī tiesa attiecībā uz šo personu izdeva Eiropas apcietināšanas orderi soda izpildei. 2020. gada 29. decembrī šī persona tika aizturēta Itālijā. Tomēr Itālijas tiesu iestādes atteicās attiecīgo personu nodot Rumānijas iestādēm. Šīs iestādes nolēma atzīt Bukarestes apelācijas tiesas notiesājošo spriedumu un izpildīt sodu Itālijā. Tās uzskata, ka tas palielinātu attiecīgās personas, kas likumīgi un faktiski dzīvo Itālijā, sociālās rehabilitācijas iespējas. Turklāt Itālijas tiesu iestādes no sākotnējā soda ilguma atskaitīja laikposmus, kas jau pavadīti apcietinājumā Itālijā un piesprieda notiesātajam mājas arestu, vienlaicīgi paredzot tā nosacītu izpildi. Savukārt Rumānijas tiesu iestādes iebilda gan pret šādu notiesājošā sprieduma atzīšanu, gan pret tā izpildi Itālijā. Tās uzskata, ka attiecībā uz Rumānijas pilsoni izdots Eiropas apcietināšanas orderis joprojām ir spēkā. Līdz ar to Rumānijas iestāžu ieskatā persona ir jānodod Rumānijai un tai piespriestais sods ir jāizpilda nevis Itālijā, bet Rumānijā.

Bukarestes apelācijas tiesa, kurai jāizskata šī lieta, nolēma vērsties Tiesā, it īpaši, lai noskaidrotu, vai atteikums nodot personu, attiecībā uz kuru izdots Eiropas apcietināšanas orderis, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, nozīmē, ka sprieduma valsts ir piekritusi soda izpildei citā dalībvalstī. Turklāt tā vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja sprieduma valsts nav devusi piekrišanu šādu izpildes pārņemšanai saskaņā ar Savienības tiesību speciālajiem noteikumiem šajā jomā², tā saglabā tiesības izpildīt sodu un tātad paturēt spēkā Eiropas apcietināšanas orderi.

Spriedumā Tiesa vispirms atgādina, ka Eiropas apcietināšanas orderis balstās uz savstarpējas uzticēšanās principu un ka atteikums to izpildīt ir izņēmums, kas vienmēr jāinterpretē šauri.

Tādējādi dalībvalsts tiesu iestādēm, kuras atsakās izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, lai notiesāšanu varētu izpildīt šīs pašas valsts teritorijā, jāsaņem sprieduma dalībvalsts tiesu iestāžu piekrišana, lai tās varētu uzņemties pēdējā minētajā dalībvalstī pasludinātā soda izpildi. Šāda piekrišana izpaužas kā sprieduma dalībvalsts pasludināta

notiesājoša sprieduma, kam pievienots apliecinātais dokuments, pārsūtīšana izpildes dalībvalstij. Bez piekrišanas nosacījumi tam, lai varētu uzņemties izpildi, nav izpildīti un attiecīgā persona ir jānodod [sprieduma valstij]. Proti, Itālijas iestāžu izvirzītais mērķis palielināt sociālas rehabilitācijas iespējas nav absolūts un ir jāsamēro ar principu, saskaņā ar kuru dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi.

Ņemot vērā dažādās soda funkcijas sabiedrībā, dalībvalsts, kurā persona notiesāta ar brīvības atņemšanas sodu, var likumīgi atsaukties uz saviem krimināltiesību politikas apsvērumiem, lai pamatotu piespriešot sodu izpildi tās teritorijā, un līdz ar to atteikties pārsūtīt notiesājošo spriedumu un apliecināto dokumentu, lai šo sodu varētu izpildīt citā dalībvalstī. Jebkurā gadījumā, ja ar atteikumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi nav ievēroti Savienības tiesībās paredzētie būtiskie nosacījumi un procedūra, Eiropas apcietināšanas orderis paliek spēkā un sprieduma valsts saglabā tiesības piespriešot sodu izpildīt savā teritorijā.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ [Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI](#) (2002. gada 13. jūnijs) Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm.

² [Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI](#) (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriešot brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā.